

Szerkesztői Iroda
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felolvas szerkesztő: Bonta János.

Hirdetési árak
Egy évre --- 24 K
Fél évre --- 12 K
Negyed évre --- 6 K
Egyes szám ára 0 Allás.

Hirdetési szabályok
A kiadóhivatal vom 24.
Azonkívül az összes hír-
:: :: detési irodák u 24
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap a. u. 8 óráig

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 44. szám.

Szerda, február 24.

Diadalmas harcaink az oroszszal.

Budapest, február 23. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.
Orosz-Lengyelországban lényeges esemény nem történt.

Nyugat-Caliciában a tűzérési és egyéb harci tevékenységet, a látást megnehezítő időjárás akadályozta.

A kárpáti arcvonalon az orosz támadások az ellenség jelentékeny veszteségei mellett szokott módon össze-
zúzódtak. **Hét tisztet és ötszázötven főnyi legénységet elfogtunk.**

A Dnyesztvertől délre a harcok tartanak. A csatatéren kipróbált horvát csapatoknak sikerült eredményes táma-
dásokkal az oroszokat több helységről kivenni, erősen megszállott magaslati állásokat az ellenségtől elfoglalni,
előnyomulni és tért hódítani.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, február 23. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, február 23.
A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszínterről:

Az oroszoknak gyorsan összeszedett újonnan kiképzett erővel Grodnótól északnyugati irányban kísérelt előre-
törése, az oroszok megsemmisítő veszteségei mellett, összeomlott.

A mazuri téli csata utáni üldözés alkalmával zsákmányolt ágyuk száma több mint háromszázra
emelkedett, köztük tizenhármas nehézsúlyú van.

Ossowiecztől északnyugatra, Lomzától északra és Przasnysnál a harcok még tartanak.

A Visztula mentén Plocktól keletre, Viszogrod irányában nyomultunk előre.

Lengyelországnak a Visztulától délre eső részében egy orosz hadosztálynak a Rawka mentén levő állásaink ellen
intézett előretörését visszavertük.

A nyugati világcsata.

Budapest, február 23. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, február 23.
A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről:

Calais várára február 21-ikéről 22-ikére virradó éjjelen számos légi bombát dobtunk.

A franciák tegnap Champagneban, Perthesnél és attól északra újból, habár csökkenő erővel, támadtak. Tüzelésünkben
összes előretöréseik összeomlottak. Ailly és Apremontnál a franciákat, akik kezdetben kisebb sikereket értek
el, állásaikba visszavetettük.

A Vogézekben Mühlbach helységről északra fekvő nyeregmagaslatot rohammal elfoglaltuk.
Egyébként nincs nevezetesebb ujság.

Anglia blokádja.

Budapest, február 23. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:
Berlinből sürgönyzik:

Borkunál az Evelyn gyapjuszállítógőzös aknán fölrobbant és elsüllyedt.

Budapest, február 23. A „Torontál“ eredeti távirata. A Magyar Távirati Iroda jelenti Berlinből:

Mint a Wolf-ügynökség jelenti, tegnap délután egy német tengeralattjáró Beachiednél elsüllyesztette a 192.
sz. angol csapatszallító hajót.

Budapest, február 23. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Mint Kopenhágából sürgönyzik, ideérkezett jelentések szerint az angol kormány a tengeren szenvedett legutóbbi
veszteségei miatt, az élelmiszert is abszolút hadi dugárként kezeli.

Budapest, február 23. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:
Rotterdamtól táviratozzák:

Kilencezer kereskedelmi tengerész sztrájkba lépett s vonakodnak a német tengeralattjárók miatt hajóra szállani.

A japán—kinai konfliktus.

Budapest, február 23. A „Torontál” eredeti távirata. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Berlinből sürgönyzik: Japán, a Kinával való konfliktusban visszautasította az Unio közvetítését s folytatja a mozgósítást.

A király elismerése a postásoknak.

Budapest, február 23. A „Torontál” eredeti távirata. Mint Bécsből sürgönyzik, a király a hadügyminiszterhez intézett legfelsőbb kéziratában a monarchia posta- és táviróhivatali személyzetének köszönését és elismerését fejezi ki a posta- és táviróforgalom sikeres lebonyolításáért. A kézirat különösen kiemeli a női személyzet önfeláldozó munkásságát.

HIREK.

— **Gyászmise a hősert.** Tegnap délelőtt volt a róm. kath. plébánia-templomban, a csatatéren szerzett betegségében elhunyt Dienstl Sándor ulánus ezredes dandárparancsnokért a gyászistentisztelet, amelyet Magyary Pál pápai kamaras apátplébános végzett infulával, a gyászszertartás zenei részét pedig a 29-ik gyalogezred zenekara szolgáltatta a templomi énekkarral együttesen. A rekviem végzetével pedig Magyary Pál plébános megható gyászbeszédet mondott. A gyászmisszen megjelent a helybeli tisztikar és nagyszámu gyászoló közönség.

— **Jégtörő Mátyás.** Ma van Mátyás apostol napja, akit a nép jégtörő Mátyásnak nevez, az lévén róla a hiedelme, hogy megtöri a tél kemény jegét. Hát az idén bizony nem talál már nálunk jeget Mátyás apostol, de mivel a tapasztalat szerint az időjárás szenteket is nagyon sokszor kiesüfolja az idő, akárcsak a földi időjárásokat, reméljük, hogy az idén is rácsafol az Idő Mátyás apostolra, vagy a hezzáfűzött hagyományra. Mert bizony a háboru borzalmai között kétszeresen elég volt a tél borzalmaiból és hajlandók vagyunk a legteljesebb mértékben elismeréssel és tisztelettel adózni Mátyás apostolnak akkor is, ha az Idő rácsafol és nem hoz már jeget. Ha nem törhet jeget, inkább törje be a muszkák fejét.

— **Keszorumegváltás.** Dr. Farkas Geiza Gyertyánffy Camilla és Gyertyánffy Jánosné halála alkalmából keszorumegváltás címén lapunk útján 50 kerent adományozott a Vöröskereszt javára.

— **A hős pancsovai vasutas.** Wolf Ferencet, Wolf István pancsovai államasvasuti főellenőr fiát, gyakornoki minőségében érte a mozgósítás. Nem kellett hadba vonulnia, mert mint vasutas, mentesítve volt a katonai szolgálat alól, de Wolf Ferenc ifju szívében lángolt-izzott a hazaszeretet tüze, lobogott a harci vágya, tüzelt az ereje, a bátorsága. Még augusztus havában, amikor a debreczeni gyalogezred egyik különítményének az egyik dunai szigetét kellett kikélnie, az egyszerű vasutas-gyakornok önként vállalkozott a vezető szerepre és ezer veszedelem közepette átvette a különítményt a szigetre. A veszedelmekkel, a leskelődő halállal dacoló ifju vasutast, a hősiessége után tartalékos őrmesterré nevezték ki. Wolf Ferenc, váratlanul elnyert őrmesteri rangjával nem állt meg a díszesség féltáján. Önként jelentkezett a hadiszolgálatra és besoroztatta magát a vitéz debreczeni ezred kötelékébe. Nyomban zászlóssá léptették elő. Magyar fiuk, magyar hősök soraiban küzdött a fiatal zászlós. Sok győzelmes harc után, december hó 27-én az északi harcok egyikében lehanatlott a lelkes zászlós karja, ajkai imát mormoltak és ifju szíve — melyet egy orosz golyó halálra sebzett — megszünt dobogni. Az ifju hős meghalt. A sok-sok vitézi tett, elszánt harci készség jutalmat kívánt. Feljebbvalói aranyéremre járjlesztették fel, de mire a kitüntetés megérkezett, a hős már nem volt az élők sorában. Az aranyérem, melyről a harmadik hadtest parancsnoksága napiparancsban emlékezett meg, a debreczeni pótzászlóalj parancsnoksága útján jutott el az ifju hős atyjához. Wolf István pancsovai állomásfőnökhöz. Az érem az ezred tisztikarának egyik leveléhez mellékelve, érkezett meg a búszkeségétől, hős fiától megfosztott apához. A megható kisérő levél a következőket tartalmazta:

K. u. k. Ersatzbataillon des Infanterieregimentes Freiherr von Conrad No. 39. E No. 845. Adj.

Nagyságos Wolf István
Máv. főellenőr, állomásfőnök urnak
Pancsova.

Tisztelettel értesitem nagyságodat, hogy hadseregparancsnokságunk néhai fiát, 1914. évi december hó 27-én az ellenség előtt hősi halált halt Wolf Ferenc es. és kir. 39-ik gyalogezredbeli tartalékos zászlóst, az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismerésül az arany vitézségi éremmel tüntette ki. A vonatkozó ezredparancs erről szóló kivonatát s az érem mellékelve megküldöm. Az ezred parancsnoksága tudatában van, hogy Wolf Ferenc, mint magyar államasvasuti tisztviselő, a katonai szolgálat alulmentesítve volt. Nem akart a most folyó világtörténelmi nagy eseményeknek biztos távolból szemlélője lenni, a koronás királynak s a hazának hívó szavára ifju lelkének égő lelkesedése önkéntes jelentkezésre készítette s olyan haditettekre tüzelte, melyekkel a legszebb kitüntetést érdemelte ki. Nagy eredménnyel működő ezredünk nagyszámu kitüntetettjei között arany vitézségi érme ezidőig egyedül áll. A es. és kir. 39-ik gyalogezred tisztikara mindenkor büszke leend arra, hogy Wolf Ferenc zászlós az ezred kebelébe tartozott, mennyivel inkább büszke lehet nagyságod arra, hogy fiába olyan hazaszeretőt, olyan lelkesedést és bátorságot ottott, melyek a legszebb haditettek eredményezték. Adjon erőt nagyságod vérző szívének, hogy fia díszességéből ömök is bőségesen jut s hogy fia olyan szolgálatot tett királyának, hazájának, melyvel soha el nem évülő érdemeket szerzett. Fogadja nagyságod őszinte tiszteletünk nyilvánítását. Debreczen, 1915 febr. 16. Mellékelve: egy darab arany vitézségi érem, egy ezrednapiparancs-kivonat.

— **Adomány.** Özv. Wambachné Béga 20 koronát adományozott a Vöröskereszt javára lapunk útján.

— **Halálozás.** Özv. Beneth Jánosné haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Beneth Károly egy a saját, mint egész családja nevében megtört szívvel jelenti, hogy szeretett édes anyjuk és rokon, özv. Beneth Jánosné szül. Geisz Agnes életének 59. évében rövid szenvedés után hétfőn, e hó 22-én este fél 6 óraker meghalt. A megboldogult hült teteme febr. hó 24-én délután 3 óraker fog a gyászházban (Magyar Király-szálloda) a róm. kath. vallás szertartásai szerint beszenteltetni és ezután a róm. katolikus temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az egésztest szentmise-áldozat esütörtökön, e hó 25-én délelőtt 9 óraker fog a róm. kath. plébánia-templomban az Egek Urának bemutatni. — Nagybeeskerek, 1915. évi február hó 23-án. Beneth Károly, Beneth Ferenc, Beneth János, özv. Frank Miklós sz. Beneth Katalin, Beneth Ede, Beneth Viktor, Beneth Szidónia férj. Ilic Jánosné, Beneth Gusztáv gyermekei. Plauer Ferencné szül. Geisz Katalin, Geisz Ede testvérei. Plauer Ferenc sógora. Geisz Edéné sógornői. Beneth Károlyné szül. Eljás Mariska, Beneth Ferencné szül. Lamnek Emma, Beneth Jánosné szül. Strobl Mária menyei. Ilic János vő. Frank Vilmos, Ilona, Zorka, Károly, Lolo, Danica és Adél; Ilic Alajos és Teréz; Braun Viktor és József; Beneth Karesi unokái.

— **Jótekonycélu kabaret-est Zsombolyán.** Zsombolyáról írják: Sikerült kabaret-estélyt rendezett szombaton este a zsombolyai intelligencia a Reif-szállóban, amely fényes anyagi és erkölcsi sikerrel folyt le. A jótekonycélu estély disznónőnkője gróf Csekonic Endréné volt, míg a nagyszámu női és férfirendezéség élén Főris Józsefné és Babics József előkők állottak. Az estély kabaret-előadásán közreműködtek: Badoosi Margó, Branstraller Melanie, Ferch Giza, Treisz Kató, Wili Matilde, Bayer Sándor, Miron Zoltán (a műsor konferálója) és Wiszkoesil József, aki humoros előadásával mulattatta a nagyszámu, diszes közönséget. Különösen sok és megérdemelt tapsot aratott Engels Miklós módosi igazgató-tanító két leánya: Szidike és Magduska négy kézre előadott zongora-számaival. A fesztelen, sikerült, családias estélyen megjelenteket pompás buffettel is traktálták a gondos és vendégszerető ad hoc háziasszonyok; azonkívül világposta és katonazene szolgált szórakoztatól a hajnalig tartott jótekonycélu mulatságnak. Az estély jövedelméből tekintélyes összeg jut majd a haretéren elesettek családjainak.

— **Levél orosz hadifogságból.** H. Ernő torontáil egyévesi önkéntes, aki a galicziai harcokban orosz hadifogságba került, a következő német nyelven irt levelet intézte nővérehez:

Kedves nővérem! Két napja egyik szibériai katonai táborban vagyunk és itt is maradunk a háboru befejezéséig. Czernia Berezovka, a Bajkál-tól mellett, Szibériában, 7. zászlóalj 2. vonal. 30 napig tartott idefelé az ut és mindenképp boldogok vagyunk, hogy végre egyszer nyugodtan alhatunk. Sátrakban vagy tiszta lakásokban lakunk, 4—5 katona egy szobában, mely szobák jó kályhákkal vannak ellátva. Így a hidegtől nem szenvedünk. Nappal 20—30, éjjel 30—40 fok a hideg, de a szélesendben ez alig érezhető. Különben is csak rövid, néhány perces sétáink alatt időzünk a szabadban. Folytonos a napsütés és igen szép téli napjaink vannak. Dolgozni, sajnós, mitse dolgozhatunk, mivel a város innét 7 kilométer távolságra van és csakis ott vásárolhatnók be a szükséges eszközöket. Ehhez azonban hiányzik a pénz, másrészt igen nehéz engedélyt kapni a városba való bemenetelhez. Így mi önkéntesek téltelenség vagyunk kárhóztatva és csakis a lakásban agyukat, rekeszeket készitünk. Sakk- és kártyajátékkal töltjük el az időt, amíg jobb idők jönnek. Pénzt már kértem Ferkó bácsitól, talán küldhet. Levelek 30—40 napi ut után már érkeztek ide. A kosztunk azonos a legénység élelmezésével. Káposztaleves, kása és hajdina és a levesben has. Minden nap ugyanez. Szeretnék már valamit otthonról hallani. Galicziába is oly nehezen érkeztek meg a levelek, mert a posta nehezen juthatott a magas hegyekre. Most már a papirossal is takarékoskodni kell, mert azt csakis pénzért lehet kapni és pénzt egy fillért sem kapunk! Csókol és üdvözöl benneteket jan. 7. 1915. Ernő.

Berezovka Verchne Udinszk város mellett van.

— **Megvádolt község előljáróság.** Horváth János és a vele közösházartásban élő Szabó Katalin szárcsateleki lakosok két évvel ezelőtt beadványt intéztek a királyi ügyészséghez és ebben az egész község előljáróságát megvádolták. Ezért hivatali rágalmazás vétség miatt megindult ellenük az eljárás. Úgyük igen sokáig húzódott, végre most került tárgya-

lásra a szegedi királyi törvényszéken Pókay Elek táblabíró elnökletével. A vádlottak szerint a községi eljárás valami perükben jogtalanul ítélte el őket és ezért szerkesztették a beadványt. A törvényszék megállapította, hogy a vádlottak vádjá teljesen alaptalan s ennek folytán a bíróság Horváthot két hónapi fogházra és nyolcvan korona pénzbüntetésre, Szabó Katalint pedig, aki csak Horváth rábeszélésére írta alá az eljárást, vádoló beadványt, négy napi fogházra és negyven korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Mire jó a beoltás.** A hadikórház irodájában délelőtt tizenegy órakor összejönnek a hölgyek. Ilyenkor beszélnek meg a tennivalókat és szóba kerül egy és más dolog is, ami nem tartozik éppen a kórház ügyeihez.

— Hogy ez az orvosi tudomány mennyire haladt, — mondja az egyik hölgy. — Itt van például a beoltás. Egy pár szúrás és az ember megmenekül a legnagyobb bajoktól.

— Te is be vagy oltva? — kérdezi Baumné.

— En még nem. De az Alizkámát beoltattam Kenéz doktorral.

— No és mi volt az eredmény?

— Kenéz tegnap megkérte a kezét.

— **Pillár Ignác ügye a királyi táblánál.** Pillár Ignác, a rablógyilkos mérsároslegény ügyét, aki tudvalegleg meggyilkolta és kirabolta Nagybecskerekben a Wilhelm-házaspárt, amiért a nagybecskereki törvényszék halálra ítélte, február 26-ikán, pénteken tárgyalja a szegedi kir. ítélő tábla.

volt olyan tiszt, aki husz nőnek volt a férje. A „feleségek” dolga nemcsak az volt, hogy a hős „férj”-eket vigasztalják, — a jeles dámák titkos kémei voltak az orosz hadseregnek. Éjjel-nappal láthatók voltak ezek a példás családanyák, amint lakkeszímával piciny lábukon, rugták a korcsmákban a padlót tökrészen — s hogy valami erkölcsi látszata is legyen a dolognak, a „feleségek” orthodox orosz templomban énekkart alakítottak. Valóban megható volt hallani ezeknek a derék némbereknek a vallásos énekét, akik éjszaka poharat vagdosnak a korcsma falaihoz, bajnali misén pedig csengő hangon dicsérik az Urat.

Hirdetések.

Torontálvármegye alispánja.
3411—1915. szám. 160—3.1

Verseny tárgya. ási hirdetés.

A vármegye székházának és a megyei közkórházaknak 1915—1916. évi tüzelőanyagszükségletét biztosítani óhajtván, felkerem a szállításra vállalkozókat, hogy ajánlataikat **foltyó évi május hó 22. napjának déli 12 órájáig** nyújtsák be nálam. A beérkező zárt ajánlatok bizottsági felbontása ugyanazon déli fél 1 órakor fog megtörténni, amely alkalommal az ajánlattevők vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek. Az elkéselt, távirati, utó-és szabálytalan ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

A kiirt tüzelőanyagra egész teljében, de külön-külön is lehet ajánlatot tenni. Csak szabályszerűen kiállított és sértetlen borítékban, pecséttel lezart ajánlatok vétetnek figyelembe.

Az ajánlati borítékra kívül a következő záradék vezetendő:

„Ajánlat a 3411/1915. alispáni számra tüzelőanyag szállítása tárgyában”.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 5%-a teendő le a nagybecskereki m. kir. adóhivatalban készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban. Az ajánlat egysegárak mellett a beüvarozási költségek beszámításával teendő meg. A szállítási ajánlatnak ugyanis a megyei székházépületbe, illetve a kórházak udvarába kell szállnia. Ajánlattevők a végleges döntésig ajánlataikkal kötelezettségben maradnak. Magam azonban fentartom magamnak a szabad választás, esetleg új árlejtés kiírásának jogát.

Ezen hatóság előtt ismeretlen ajánlattevők kötelesek megbízhatóságukat és szállítóképességüket ipar-és kereskedelmi kamarai bizonyítvánnyal igazolni. A szállítási határidő a megbízástól számított 6 (hat) hét. Az átvételt a megyei székházban a központi gépházfelügyelő, a kórházakban pedig a gondnokok eszközlik. A számitást az átvételi közzeggel az átvétel igazolása céljából alá kell iratni, mert ennek hiányában az utalványozás nem történhet meg. Az ajánlat 1 (egy) koronás bélyeggel látandó el.

A szállítandó tüzelőanyagszükséglet a következő:

1. A megyei székházban: 2800 Mm darabos, teljesen pormentes, elsőrendű porosz kőszén.

A hajóról vagy vagonból kirakott mennyiség a kirakás napján beszállítandó a megyeház pincéjébe.

2. A nagybecskereki közkórházban: 200 kbm. I-rendű bükk hasábfá, mely a kórház udvarára beszállítva, ott 10 méteres sorokba rakandó. 14 vagon I-rendű légszesz-pirszen, temesvári vagy ezzel egyenértékű. 7 vagon aninai darabos kőszén.

3. A zombolyai közkórházban: 20 vagon I-rendű bükk hasábfá, 7 vagon I-rendű por-és salakmentes darabos porosz kőszén.

4. A nagykikindai kórházban: 13 vagon I-rendű bükk hasábfá, 8 vagon aninai vagy porosz darabos kőszén. A szár 10 kg.-nál súlyosabb daraboktól nem szállítható.

5. A törökkanizsai közkórházban: 3 vagon I-rendű pirszen, 5 vagon I-rendű bükk hasábfá.

Nagybecskerek, 1915 február 20.

Jankó, alispán.

A csernovitzi orosz napokból.

— Orosz nőuralom Csernovitzban. — A dorbézoló muszkák. —

— febr. 24.

Koviszlav György bukovinai földbirtokos, aki végigszenvedte az oroszok bukovinai betörést s majd nemrégiben sikerült neki elmenekülnie Csernovitzból Nagyváradra. Itt a következő érdekes dolgokat beszélte az oroszok csernovitzi uralmáról:

Hogyan jöttek be az oroszok?

Az oroszok Csernovitzba többször betörték, legutóbb január 6-án. Élénk zene-szóval, harsány kiáltásokkal hallatva, mindenekelőtt egy kozák szotnya lovagolt be Csernovitz Ring-jére, itt a kozákezredes imát vezényelt és a katonazenekar a cári himnuszra zendített.

A vezető tábornok a csapatokat Csernovitz különböző terein állította fel, a zene folyton szólt s a kozákok állandóan diszlovést adtak a levegőbe.

Pont egykor a tábornok: a város házára ment, ahol „birtokába vette” Csernovitzot s Bukovinát orosz tartománynak jelentette ki. A polgármestertől követelte, hogy a magisztrátus a sőt és kenyeret nyújtsa át s világíttassa ki estére a várost. Megparancsolta, hogy ugyancsak este rendeztesen diszlovadást a csernovitzi színházban s a hevesvérű orosz vezérkari tisztek a színház diszlovadása után mást is követeltek. Természetesen az orosz parancsnok kívánságaiból semmi sem lett, a várost ki nem lehetett világítani, mert a boltokban elfogyott a gertya, a színházi előadást sem lehetett megtartani, mert az osztrák és román színészek mind a csatatéren voltak. Így a színházi előadás helyett a moziban tartottak egy nagy diszlovadást, amelynek keretében az orosz sorkatonaságban levő orosz artisták bűvészműtárványokkal szerepeltek.

A muszka bál.

Az orosz tisztek „vigalmi bizottsága” (mert ilyen is volt) az orosz vizkereszt napján udvarias meghívót küldött a csernovitzi hölgyeknek, amelyben ezeket bálba invitálták. A bált a Ring egyik előkelő szállodájában akarták megtartani s az Oroszországból jött katonai táncmester (mert ilyen is volt) tíz napig fáradozott abban, hogy a tiszteket gavotte-ra, polkára, tangóra és quadrillera tanítsa. A szállodát fényesen kitatarozták erre az alkalomra, a nagy termet átfestették s a katonai cukrász finom grilliás tortákat, prafait-kat, gelée-eket és más ilyen konty-alá való édességeket gyurt éjjel-nappal. Elkövetkezett a bál napja. Izgatott tisztek szaladgáltak fel és alá az utcákon, kocsi, autók lepték el az uttestet a szálloda előtt. A kormányzó: Evreinoff ur, cári kamarás, egy igen művelt, de mindezek dacára külseje után itélve mulatságos öreg ur — frakkban és klakkal kezében jelent meg a bálon, karján vezetve Gerovszki Klárát, Vladimir hugát — s leült a táncterem baldachinos diszhelyére. A zene rázendített egy orosz „csizmatánc”-ra... S a tisztek, akik mint — rendezők izzadtak hetek óta, hogy a bál kitünően sikerüljön, idegesen szaladgáltak a táncteremben, keresve a csernovitzi hölgyeket. A csernovitzi hölgyek ugyanis nem tartották szükségesnek, hogy piciny lábaik nyugalmát

a padlón koptassák s nem nagyon vágyakoztak azután, hogy szenvedélyes muszka tisztek urak lihegésével fizessék meg a tangó s más ily valóban háborus időbe pompásan beillő tánc gyönyörűségeit.

A bál közepetájan megis mutatkoztak csernovitzi hölgyek — egy vérbeli humorista ugyanis az orosz tisztek meghívóját kézbesítette bizonyos csernovitzi hölgyeknek s ezek a bizonyos hölgyek, akik barmikor és bárkinél rendelkezésükre állnak, szívesen vállalkoztak arra, hogy a jeles orosz tisztek bálján bágyadjanak — reggelig táncoltak az orosz tisztek. Természetesen másnap hire terjedt a furcsa bálnak s a kormányzó annyira megharagudott, amikor megtudta az esetet, hogy mérgében a csernovitzi hölgyeket eltiltotta a kórzóról. Letartóztatás terhe alatt tilos volt délután 5—8 óra alatt a Ringen kórzózni a hölgyeknek.

Az orosz haditudósítók.

A Csernovitzba betolakodott orosz cirkuszi trupp, amint hogy ilyennek szokása, magával hozta az orosz nagydobot is: az orosz sajtó munkásait. Vagy husz orosz hírlapíró lepte el a csernovitzi kávéházak márványasztalait. Furcsa volt ezeknek a jeles firmáknak a működése.

A kitünő szlav propagandisták legelőször is azzal kezdték, hogy elmentek a csernovitzi román konzulhoz, akit megkértek arra, hogy tudósításaikat adassa le a román kormány lapjaiban. A román konzul európai műveltségű, finom érzékű ember volt, aki nem tudta elfelejteni az osztrák kormányt vele szemben tanúsított udvarias figyelmét — energikusan utasította vissza az ajánlatot. Erre az orosz haditudósító urak dühösen fenyegetőzve, az orosz postát használták fel arra, hogy a világot telekürtöljék a diadalmas orosz sereg hatalmas sikereivel — s a jeles legények a márványasztalok mellől legálább huszszor elfoglaltatták az oroszokkal Przemysit, Krakkót, Kassát, Ungvárt. Az orosz haditudósítók jobbra fiatal, 25—30 éves emberek voltak, egész nap kártyáztak, ittak s vitakoztak a kávéházakban, egyáltalán nem látszott rajtuk, hogy ők az orosz szenvedések és örömeik igaz érzékítői. A „Novoje Vremja” haditudósítója Gorgij Maxim fia volt, egy nyurga, szőke, husz-huszonkét évesnek látszó ifju, rettenetes angol nadrágja s szgoruan villogó monoklija volt. Állandóan Gerovszkiékhez járt ebédelni s mindig autón vitette magát, az oroszok „mester”-nek titulálták. Gorki Maxim fia többször holtárszenen aludt a Hotel Európa diványán s a delirium tremens előfőnye már ott rezeg a szempilláin.

A muszka tisztek „feleségei”.

Feleség alatt az orosz tiszt azt érti, hogy magával hoz egy nőt, akit Marikónak, Labunskájának, Irinának neveznek s akiről sohase lehet tudni, hogy hercegnő-e vagy kokott. Az orosz tiszt magával hozza a nőt, biztos helyen leteszi s a „feleség” hüen követi az „urát”. Ilyen feleségnek százai lepték el Csernovitz utcáit is. Sokszor megesett, hogy egy-egy fiatalabb orosz tiszt mohamedánnak és legálább pasának képzelte magát s bizony

Kiadó lakások.**Egy különálló ház
a Melencei-utcában,**

mely 5 lakószobából, melléképületekből
— (istálló, kert) áll, —

a Melencei-utca 2. szám alatti házban

egy 3 szobából álló és
— egy 2 szobából álló —

**udvari lakás kiadó
1915 május hó 1-től**

— — Bővebbet — —

KOLLARICH GÁBOR gyógyszerárban.
155-3.2

Popovics János

fűszer- és csemege nagy- és kiskereskedése

== Pancsován ==

159-3.1

keres

két idősebb segédet

és vesz nagyobb mennyiségű

rizst és Lezzer-tápolajat.**Nagybecskereki izr. hitközség előjárósága**

55. sz. 1915.

144-3.2

Figyelmeztetés.

A közelgő husvétii ünnepek alkalmából felhívjuk hitközségünk tagjainak figyelmét arra, hogy a fennálló és törvényben levő szabályrendeletek értelmében a

husvétii kenyerek

(macoth) előállítására, valamint macothból előállított liszt és dara árusítása nem a szabad ipar, hanem a hitközségi autonómia körébe tartozik és hogy hitközségünk tagjai csak az általunk hozatott készítményből szerezhetik be szükségletüket. Figyelmeztetjük tehát a t. hitközségi tagokat, hogy a macothnak, vagy macothból előállított liszt és darának idegen helyről való behozatalától tartózkodjanak, mert a csomagok beérkezéséről a városi rendőrség esetéről-estéről értesítve leendő és így azon jogunkat, hogy az idegen helyről be- szállított fent elősorolt készítményeket hatóságilag elkoboztassuk, a legszigorubb- ban gyakorolni fogjuk.

Nagybecskerek, 1915. évi február hó 16-án.

Az izraelita hitközség előjárósága:

Löffler János, titkár.

Dr. Pollák Győző, elnök.

Hirdetmény.

158-3.2

Az öteleki körjegyzőségnél az
adóügyekben tökéletesen jártas egyén

5 korona napidíj mellett azonnal
alkalmazást nyer.

Ajánlatok alulírottához intézendők.

Ötelek, 1915. évi február hó 20-án.

Végh Ferenc, körjegyző.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

„Torontál”

pol. napilap kiadóhivatala.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.**Asztalos:**

Szelentszky Pál, Árpád-utca.

Bádogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Blatosítási ügyvétségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József tlg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Rosenberg Salamon (Magyar Élet- és
Járadék), Ferenc József-tér. Telefon 3-22.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonátér.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Bútorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatárház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.

Debergyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. Özege, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-u.

Fényképész:

Orosz Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Sándor, Klub-kávéházzal szemben.
Kovács Ödön, Hunyadi-utca.
Tóth József Hunyadi-utca.

Férfiütem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és csemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-u.
Weiterschan József, Hunyadi-u.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.

Hálógyár:

Csuszner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidáruüzlet:

Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Köcsiggyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.

Lakk-, kence-, és festékáruraktár:

Penez János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Bánerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.

Mezőgépek, berendezések:

Berger Árpád, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kész kosztüm és bluz:

Schwartz Dávid, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.
Schwarz Dávid, Hunyadi-u.

Sírkórártár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, Szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-
utca.

Szénkereskedés:

Hérog Gyula, Kinizsy-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirthlich Alajos, Aradáci-u.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fiai.

Tüzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Gerő Henrik, Korona-utca 4.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatárház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörszarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyas, Otthon-sörszarnok.
Tóth és Norisán, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.